

B.Com. Semester - 3 (CBCS) Examination
Oct/Nov - 2024 [As Per Syllabus Year June-2019]
Accounting - 3(Elective)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન. ૧ તા.01-03-2023 ના રોજથી મેં. નિલેષ બ્રધર્સનો ચાલુ ધંધો ખરીદી લેવા માટે તા. 1-7-2023 ના રોજ (૨૦) મિતેશ લિ. ની સ્થાપના કરવામાં આવી. ધંધો શરૂ કરવાનું પ્રમાણપત્ર તા.1-8-2023 ના રોજ મળેલું હતું. કંપનીના પ્રથમ હિસાબો તા. 31 મી ડિસેમ્બર, 2023 ના રોજ તૈયાર કરવામાં આવ્યા. નીચેની વિગતો પરથી નોંધણી પહેલાં અને નોંધણી પછીનો નફો કે નુકસાન દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો:

	રૂ		રૂ
કાચો નફો	1,80,000	તા.31-8-2023 સુધીનું ભાડું	7,200
વેચાણ ખર્ચ	9,900	તા.31-8-2023 પછીનું ભાડું (વાર્ષિક)	24,000
પગાર ખર્ચ	20,000	રાજકીય પક્ષને દાન	8,400
મુસાફરી ખર્ચ	3,600	ધંધાના સંચાલન બદલ નિલેષ બ્રધર્સને કમિશન	5,000
સામાન્ય ખર્ચ	4,000	ઘાલખાધ	1,800
ડિરેક્ટર ફી	15,000	ઘાલખાધ અનામત	3,000
ઘસારો	12,000		
પ્રાથમિક ખર્ચ	5000		

ફૂલ વેચાણ રૂ 12,00,000 હતું. જેમાંનું રૂ 4,00,000 નું વેચાણ 1 જુલાઈ 2023 પહેલાના સમયનું હતું.

અથવા

પ્રશ્ન. ૧ દેવવ્રત કંપની અંગે માહિતી નીચે મુજબ છે:

દેવવ્રત કંપનીનું નોંધણી પહેલાં અને પછીનો નફો-નુકસાન દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો. ભાગીદારી પેઢીના ધંધાની ખરીદી તા. 1-1-2023, દેવવ્રત કંપનીની નોંધણી તા. 1-7-2023 અને પ્રથમ વાર્ષિક હિસાબોની તા. 31-12-2023:

પ્રથમ હિસાબી વર્ષની વિગત	રકમ રૂ. (હજારમાં)
કાચો નફો	396
ખરીદ કિંમતનું વ્યાજ	14
ભાડું ચુકવ્યું	24
પગાર	40
ઘસારો	20
રોકાણ વેચાણની ખોટ	4
ડિબેન્ચર વ્યાજ	2
રોકાણ પર વ્યાજ	2
જાહેરાત ખર્ચ (સ્થિર - ચલિત)	54
ડિરેક્ટર ફી (વાર્ષિક)	72
વેચકનો પગાર અને કમિશન (સ્થિર - ચલિત)	24
ડિલિવરી વાનના ખર્ચ	12

અન્ય માહિતી:

- (1) જાન્યુઆરીથી જુન સુધીના અર્ધ વર્ષમાં દર મહિને વેચાણ તેના આગલા માસ કરતાં બમણું થાય છે. જુલાઈથી ડિસેમ્બર સુધીના બીજા અર્ધ વર્ષમાં દર મહિને વેચાણ તેના આગલા માસ કરતાં અડધું થાય છે.
- (2) ધંધાની ખરીદ કિંમત તા. 31-7-2023 ના રોજ ચૂકવાઈ છે.
- (3) રોકાણો તા. 31-5-2023 ના રોજ વેચ્યાં છે.
- (4) સ્થિર- ચલિત દર્શાવેલ ખર્ચા સ્થિર અને ચલિત ખર્ચ સંયુક્ત રીતે દર્શાવે છે. જ્યાં ચલિત ખર્ચા સ્થિર ખર્ચના અડધા છે.

પ્રશ્ન. ૨ નીચે આપેલી વીગતો પરથી આગ વિભાગ નું વર્ષ 2023 નું મહેસૂલી ખાતું તૈયાર કરો.

(૨૦)

વિગત	રૂ.
શરૂઆતનું બાકી જોખમ માટેનું 50%લેખનું અનામત	1,80,000
વધારાનું અનામત	36,000
બાકી દાવાઓ અંગે જવાબદારી (શરૂઆતની બાકી)	31,000
બાકી દાવાઓ અંગે જવાબદારી (અંતની બાકી)	42,000
ચૂકવેલ દાવાઓ	3,65,000
કાનૂની ખર્ચ	6,000
પુનર્વીમા વસૂલાત	32,000
દાકતરી ખર્ચાઓ	4,000
ધાલખાધ	800
પ્રીમિયમ (મળેલું)	4,86,000
સ્વીકારેલ પુનર્વીમા ઉપર પ્રીમિયમ	32,000
આપેલ પુનર્વીમા ઉપર પ્રીમિયમ	43,000
સીધા ધંધા પર કમિશન	48,600
સ્વીકારેલ પુનર્વીમા ઉપર કમિશન	1,600
આપેલ પુનર્વીમા ઉપર કમિશન	2,150
વહીવટ ખર્ચાઓ	90,000
વ્યાજડિવિડન્ડ-, ભાડું વગેરે	24,000
રોકાણોના વેચાણ પર નફો	3,000

વર્ષના અંતે અનામતની જોગવાઈ વર્ષની શરૂઆતના અનામતના ધોરણે કરવાની છે.

અથવા

પ્રશ્ન. ૨ પ્રિયાન્સ ઇન્સ્યુરન્સ કંપની લિમિટેડ તા. 31-03-2024 ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષની આગ અને દરિયાઈ વીમા વિભાગની માહિતી નીચે પ્રમાણે રજૂ કરે છે:

વિગત	આગ વિભાગ રૂ.	દરિયાઈ વિભાગ રૂ.
તા. 31-03-2023 ના રોજ ભાવિ જોખમનું અનામત	7,00,000	9,00,000
વર્ષ દરમિયાન ચૂકવેલ દાવા	4,00,000	3,00,000
દાવા અંગે બાકી જવાબદારી :		
તા. 31-03-2023	50,000	60,000
તા. 31-03-2024	80,000	40,000

મળેલ પ્રીમિયમ	12,00,000	8,00,000
સ્વીકારેલ પુનઃવીમા પ્રીમિયમ	1,50,000	1,00,000
આપેલ પુનઃવીમા પ્રીમિયમ	1,00,000	80,000
રિ ઇન્સ્યુરન્સ વસૂલાત	60,000	50,000
વ્યાજ ડિવિડન્ડ	50,000	40,000
વ્યાજ ડિવિડન્ડ પર ટેક્સ	25%	25%
અન્ય આવક	20,000	25,000
કમિશન	70,000	65,000
સ્વીકારેલ પુનઃવીમા કમિશન	30,000	20,000
આપેલ પુનઃવીમા કમિશન	20,000	16,000

અન્ય માહિતી:

- (1) વધારાનું અનામત ભાવિ જોખમના અનામતના 50% દર વર્ષે રખવામાં આવે છે.
- (2) વહીવટી ખર્ચ 1,00,000, કાનૂની ખર્ચ રૂ. 40,000 બંને વિભાગો વચ્ચે મળેલ ચોખ્ખા પ્રિમિયમના આધારે ફાળવવાના છે.
- (3) પ્રિમિયમના બાકી લેણાં નીચે પ્રમાણે છે.

તારીખ	આગ	દરિયાઈ
31-03-2023	1,50,000	40,000
31-03-2024	1,00,000	20,000

બંને વિભાગના મહેસૂલી ખાતા તૈયાર કરો.

પ્રશ્ન. 3 આર્થન લિમિટેડની નીચેની માહિતી પરથી અધિક નફાની રીતે પાંચ વર્ષની ખરીદીના ધોરણે પાઘડીની (૧૫) ગણતરી કરો:

વિગત	રૂ.
૫,૦૦૦ ઇક્વિટી શેર દરેક રૂ. ૧૦૦નો	5,00,000
૧૦% ના ૧,૦૦૦ પ્રેફરન્સ શેર દરેક રૂ. ૧૦૦નો	1,00,000
સામાન્ય અનામત	12,000
નફાનુકસાન ખાતું (જમા)	14,000
લેણદારો	20,000
દેવી હૂંડી	16,000
પ્રોવિડન્ટ ફંડ	10,000
છેલ્લાં ૪ વર્ષનો કુલ નફો (૫૦% લેખે આવકવેરો ગણ્યા પહેલાંનો)	12,00,000

રોકાયેલી મૂડી પર અપેક્ષિત વળતરનો દર ૮%

આ ધંધામાં રોકાયેલ મૂડી પર જોખમનો દર ૨%

કંપનીની કુલ મિલકતો આ પ્રમાણે છે :

કાયમી મિલકતો કુલ મિલકતોના ૭૫%

ચાલુ મિલકતો કુલ મિલકતોના ૨૦%

અવાસ્તવિક મિલકતો કુલ મિલકતોના ૫%

અથવા

પ્રશ્ન. ૩ મંતવ્ય લિમિટેડનું તા. ૩૧-૩-૨૦૨૪ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે:

દેવાં	રૂ	મિલકતો	રૂ
રૂ.10નો એક એવા 2,00,000 શેર	20,00,000	જમીન-મકાન	18,00,000
૧૦% ની પ્રેફરન્સ શેરમૂડી		યંત્રો	12,00,000
(રૂ. ૧૦નો એક એવા ૫૦,૦૦૦ શેર)	5,00,000	કુલ ચાલુ મિલકતો	9,50,000
સામાન્ય અનામત	4,00,000	પ્રાથમિક ખર્ચ	50,000
નફાનુકસાન ખાતું	4,00,000		
પ્રોવિડન્ટ ફંડ	2,00,000		
કારીગર બચત ફંડ	2,00,000		
લેણદારો	3,00,000		
	<u>40,00,000</u>		<u>40,00,000</u>

વધારાની માહિતી:

- (1) જમીન-મકાન,યંત્રો તથા ચાલુ મિલકતોની બજાર કીમત અનુક્રમે રૂ.20,00,000, રૂ.800,000 અને રૂ.9,00,000 છે.
- (2) આ કંપનીના જેવો જ ધંધો કરતી અને 16% ડીવિડન્ડ આપતી કંપનીના ઇક્વિટી શેરની બજારકિંમત તેની વસુલ રકમ કરતાં બે ગણી છે.
- (3) 50% લેખે કરવેરાની જોગવાઈ કર્યા પહેલાંનો છેલ્લા ચાર વર્ષનો નફો અને ઉપયોગમાં લેવાનો યોગ્ય ભાર નીચે મુજબ છે.

વર્ષ	નફો રૂ.	ભાર
2020 -21	4,00,000	1
2021-22	4,50,000	2
2022-23	5,00,000	3
2023-24	6,50,000	4

ઉપરની માહિતી પરથી અધિક નફાની ચાર વર્ષની ખરીદીના આધારે પાઘડીની કિંમત શોધો.

પ્રશ્ન. ૪ જમના ટ્રાન્સપોર્ટ કંપની પાસે ચાર મેટાડોર નો એક સમૂહ છે કે જેનો ઉપયોગ જમના કોલેજ ના (૧૫) વિદ્યાર્થીઓને હરિયાણા સ્ટેશનથી કોલેજ અને પરત લઈ જવા માટે થાય અને જેનું કુલ અંતર 16 કિ.મી. છે. દરેક મેટાડોર 2 (બે) આખી (રાઉન્ડ ટ્રીપ) મુસાફરી એક દિવસમાં કરે છે અને 20 પેસેંજર એક (સિંગલ) મુસાફરીમાં લઈ જાય છે. દરેક મેટાડોર મહિનાના 25 દિવસ કામ કરે છે.

નીચે જણાવેલ ખર્ચ ઉપરથી તમારે જમના ટ્રાન્સપોર્ટ કંપનીની એક પેસેંજર કિલોમીટરદીઠ પડતર શોધવાની છે :

4 ડ્રાઇવરનો મહિનાનો પગાર	રૂ. 2,000
4 ક્લીનરનો મહિનાનો પગાર	રૂ. 1,600
એક લિટરદીઠ ડીઝલ ચાર્જ	રૂ. 3.50
એક દિવસનો પેસેંજરદીઠ રોડ ટેક્સ	રૂ. 2
એક મેટાડોરની વાર્ષિક લાઇસન્સ ફી	રૂ. 480
વાર્ષિક ગેરેજ ભાડું (કુલ)	રૂ. 12000
વાર્ષિક વીમા ખર્ચ	વાહનની પડતર કિંમતના 5 ટકા
નિભાવ ખર્ચ	ઘસારા ખર્ચ ના 50 ટકા

દરેક મેટાડોરની કીમત રૂ. 90,000 છે અને તેની 9 વર્ષની જિંદગીને અંતે તે ભંગારકિમત રૂ. 9,000 છે. દરેક મેટાડોર 1 લિટર ડીઝલમાં 10 કિલોમીટર ચાલે છે.

કોલજ વિદ્યાર્થી પાસે લેવાના ભાડાના 50 ટકા આપે છે.

જો જમના ટ્રાન્સપોર્ટ કંપની પડતર કિમતનો ¼ ભાગનો નફો લેતી હોય તો દરેક વિદ્યાર્થી કોલેજને ટ્રાન્સપોર્ટ ચાર્જ તરીકે શું આપશે તે નક્કી કરો.

અથવા

પ્રશ્ન. ૪ શિવ ટ્રાન્સપોર્ટ કંપની પાસે નીચે મુજબના વાહનો વાહનો છે :

ટ્રક ની સંખ્યા	વહન શક્તિ
40	5 ટન
30	4 ટન
50	3 ટન
30	2 ટન

દરેક ટ્રક દિવસની સરેરાશ 6 ટ્રીપ કરે છે અને દરેક ટ્રીપમાં 6 કિલોમીટરનું અંતર કાપે છે. દરેક ટ્રક તેની વહનશક્તિના 80 ટકા જેટલું વજન ઊંચકે છે. વાર્ષિક સરેરાશ ગણતા 20 ટકા જેટલી ટ્રકો દરરોજ રિપેરમાં હોય છે. માલવહનનું કામ દરરોજ ચાલે છે.

માસિક ખર્ચ નીચે મુજબ છે:

સુપ્રિન્ટેન્ડેન્ટનો પગાર	30,000
8 ફોરમેનનો પગાર, દરેકના	1,500
150 ડ્રાઇવરનો પગાર, દરેકના	600
300 મજૂરોનો પગાર દરેકના	300
માલસામગ્રી વપરાશ	30,000
ડીઝલ વપરાશ	2,30,000
ઓઇલ ગ્રીસ વગેરે	80,000
ટાયર ટયૂબના ખર્ચ	40,000
ગેરેજ ભાડું	20,000
ગેસ, પાણી, વિજળી	15,000
પરચુરણ ખર્ચ	20,672
સમારકામ નિભાવ ખર્ચ	30,000
અન્ય વહીવટી ખર્ચ	45,000

ઉપરોક્ત માહિતીના આધારે માસિક ટન કિલોમીટરદીઠ સેવા પડતરની ગણતરી દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો.

ENGLISH VERSION

Que.1 **Mitesh Ltd.** was incorporated on 1/7/2023 to purchases existing business of M/s. Nilesh brothers with effect from 1/3/2023. The certificate of commencement of business was received on 1/8/2023. First final accounts of the company were prepared on 31st December, 2023. (20)

Prepare statement showing profit or loss prior to and after incorporation from the information given below:

particulars	Rs.	particulars	Rs.
Gross profit	1,80,000	Rent upto 31/8/2023	7,200
Sales expenses	9,900	Rent after 31/8/2023 (annual)	24,000
Salary expenses	20,000	Donation to political party	8,400

Travelling expenses	3,600	Commission to Nilesh brothers	
General expenses	4,000	for management of business	5,000
Director fee	15,000	Bad-debts	1,800
depreciation	12,000	Bad-debts Reserve	3,000
Preliminary expenses	5,000		

Total sales were Rs. 12,00,000, out of which sales of Rs. 4,00,000 were for period before 1st July,2023.

OR

Que.1 The following are information regarding the DEVRAT Co. Prepare its statement for profit loss for the period of pre-incorporation and post incorporation purchase of a business of a partnership firm Dt.1/1/2023. date of incorporation of DEVRAT Co.Dt.1/7/2023 date of first final accounts Dt.31/12/2023.

Particulars for first accounting year	Amount Rs. (in thousands)
Gross profit	396
Interest of business purchase	14
Rent paid	24
salary	40
depreciation	20
Loss on sale of investment	4
Interest on debentures	2
Interest on investment	2
Advertisement expenses (FV)	54
Director fees(annul)	72
Salary and commission to salesmen (FV)	24
Expenses of delivery van	12

Other information:

- (1) In the first half of the year from January to June every month sale is two times comparing to its previous month, in the second half of the year from July to December every month sale is half comparing to its previous month.
- (2) Business purchase price is paid on Dt.31/7/2023
- (3) Investments are sold on Dt. 31/5/2023
- (4) Expenses indicating FV are showing jointly fixed and variable which indicated variable expenses are half of the fixed expenses.

Que.2 Prepare Revenue Account of the Fire Business from the following details for the year 2023: (20)

Particulars	Rs.
Opening Balance of Reserve for unexpired risk at 50%	1,80,000
Additional Reserve	36,000
Opening balance of estimated liabilities for claims	31,000
Closing balance of estimated liabilities for claims	42,000
Claim paid	3,65,000
Legal Expenses	6,000
Re-insurance Recoveries	32,000
Medical Expenses	4,000
Bad debts	800
Premium Recovered	4,86,000
Premium on Re-insurance Accepted	32,000
Premiums Re-insurance ceded	43,000
Commission on Direct Business	48,600
Commission on Re-insurance Accepted	1,600
Commission on Re-insurance ceded	2,150
Administrative expenses	90,000
Interest, dividend, Rent etc	24,000
Profit on sale of investments	3,000

Create reserve at the end of the year at the same rate as in the beginning of the year.

OR

Que.2 Priyance Insurance Co. Ltd. presents the following information regarding Fire and Marine insurance for the year ended 31-3-2024:

Reserve for unexpired risk on 31-3-2023	7,00,000	9,00,000
Claim paid	4,00,000	3,00,000
Liabilities for outstanding claim:		
31-3-2023	50,000	60,000
31-3-2024	80,000	40,000
Premium received	12,00,000	8,00,000
Premium on Re-insurance accepted	1,50,000	1,00,000
Premium on Re-insurance ceded	1,00,000	80,000
Re-insurance recoveries	60,000	50,000
Interest and dividend	50,000	40,000
Taxes on interest and dividend	25%	25%
Other income	20,000	25,000
Commission on direct business	70,000	65,000
Commission on Re-insurance accepted	30,000	20,000
Commission on Re-insurance ceded	20,000	16,000

Other Information:

- (1) Every year additional reserve is maintained at 50% of reserve for unexpired risk
- (2) The administration expenses of Rs. 1,00,000 and legal expenses Rs. 40,000 are to be divided between Fire and Marine in the proportion of net premium received.
- (3) Premium outstanding:

Date	Fire	Marine
31-3-2023	1,50,000	40,000
31-3-2024	1,00,000	20,000

Prepare Revenue Accounts for both the departments.

Que.3 From the following information of ARYAN Ltd. Find out goodwill by purchase of five (15) years' super profit method:

particulars	Rs.
5,000 equity shares of Rs. 100 each	5,00,000
10%, 1,000 pref. shares of Rs.100 each	1,00,000
General reserve	12,000
Profit & loss a/c (credit)	14,000
Creditors	20,000
Bills payable	16,000
Provident fund	10,000
Total profit of four years (before 50%tax)	12,00,000

Expected rate of return on capital 8%

Risk rate in such business 2%

Total assets of the company are as under:

Fixed assets 75% of total assets

Current assets 20% of total assets

Fictitious assets 5% of total assets.

OR

Que.3 The balance sheet of MANTAVY Ltd. As on 31-03-2024 is as follows:

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
2,00,000 Equity shares of Rs.10 each fully paid	20,00,000	Land –Building	18,00,000
50,000,10% preference shares Rs. 10 each fully paid	5,00,000	Machines	12,00,000
General Reserve	4,00,000	Total Current Assets	9,50,000
Profit and Loss a/c	4,00,000	Preliminary Expenses	50,000
Provident fund	2,00,000		
Workers saving a/c fund	2,00,000		
Creditors	3,00,000		
Total	40,00,000	Total	40,00,000

Additional information:

- (1) The present market value of the land and building; Machineries and current assets is Rs. 20,00,000; Rs. 8,00,000 and Rs. 9,00,000 respectively.
- (2) Companies doing similar business and paying 16% dividend, market price of its equity share is double than its paid up amount.
- (3) The profit before 50% tax provision for last four years and appropriate weights to be used are as under.

Year	Profit Rs	Weight
2020-'21	4,00,000	1
2021-'22	4,50,000	2
2022-'23	5,00,000	3
2023-'24	6,50,000	4

From the above information calculate value of goodwill on basis of four years' purchase of super profit.

- Que.4 JAMNA Transport Company owns a fleet of 4 Matador which are used to carry students of JAMNA College from Hariyana Station to College and back a total distance of 16 km. Each Matador makes 2 (Two) round trips a day and carries 20 passengers in a single trip. All the matador works 25 days in a month. (15)

Following are the expenses from which you are required to find out cost per passenger km. to JAMNA Transport Company.

Salary of 4 drivers per month	2,000
Salary of 4 cleaners per month	1,600
Diesel charges per liter	3.50
Road taxes per day per passenger	2
License fees per matador per year	480
Garage Rent (Total) per annum	12,000
Insurance charges (yearly) 5% on cost of vehicle.	
Maintenance 50% of depreciation charges.	

Each Matador costs Rs. 90,000 and has scrap value of Rs. 9,000 at the end of its life of 9 years. Each Matador runs 10 km in one litre diesel.

College contributes 50% of the freight to be charged from student.

If 1/4 of the cost is charged as profit by JAMNA Transport Company, what will the student pay per month to the college as transport charges?

OR

- Que.4 SHIV Transport Company has following fleet of vehicles:

No. of Vehicles	Specification
40	5 tonnes
30	4 tonnes
50	3 tonnes
30	2 tonnes

On an average each truck makes six trips a day and each trip covers an average distance of 6 kilometers. Each truck carries weights which is only 80% of the capacity. Taking an annual average, 20% of the trucks are laid up for repairs everyday. The conservancy work is carried on daily. The monthly charges incurred are as follows:

Salary of the Superintendent	30,000
Salaries of 8 Transport foreman each	1,500
Wages of 150 drivers- each	600
Wages of 300 labourers each	300
Consumable stores	30,000
Diesel	2,30,000
Oil. Grease etc.	80,000
Cost of tyres tubes	40,000
Rent of Garage	20,000
Gas and Electric charges	15,000
Miscellaneous Expenses	20,672
Maintenance Expenses	30,000
Other overhead charges	45,000

From the above information calculate monthly cost per tonne kilometre.
